

Meer doen met *Taal actief*

Werkt u al opbrengstgericht?

Opbrengstgericht werken houdt in dat u als school systematisch en doelgericht werkt aan het verbeteren van de prestaties van kinderen. In de *Kwaliteitsagenda primair onderwijs*, die tot doel heeft de taal- en rekenprestaties van kinderen te verbeteren, speelt opbrengstgericht werken een belangrijke rol.

Bij opbrengstgericht werken is het belangrijk dat u de vorderingen van kinderen systematisch volgt en daarop het onderwijs afstemt. Concreet betekent dit het volgende:

- Aan het begin van de les benoemt u de lesdoelen.
- Aan het einde van de les gaat u na of doelen zijn behaald.
- Aan de hand van de resultaten van de les bepaalt u het vervolg.

Werkt u al opbrengstgericht met *Taal actief*? Controleer het met de volgende checklist. Bij de onderdelen die u nog niet kunt afvinken, leest u hoe u dat in het vervolg wel kunt doen.

Ik heb zicht op de leerlijn.

Zo doet u dat!

Download op www.mijnmalmberg.nl (Taal actief > Handig bij de methode) de leerlijnoverzichten voor alle taaldomeinen van uw leerjaar.

Dit overzicht vormt het uitgangspunt van opbrengstgericht werken op jaarbasis.

Gebruik dit overzicht als volgt:

- Bepaal aan het begin van het schooljaar aan welke leerdoelen u extra aandacht wilt besteden. Verwerk dat in uw jaarplanning.
- Beoordeel tussentijds met de methodegebonden toetsen of leerdoelen ook daadwerkelijk zijn gehaald. Is dit niet het geval, stel dan in overleg met de taalcoördinator/directie het programma bij.

- Evalueer aan het einde van het schooljaar welke leerdoelen zijn gehaald en welke volgend schooljaar meer aandacht verdienen. Overleg hierover met de taalcoördinator/directie.

Ik geef preteaching.

Zo doet u dat!

Geef kinderen met een geringe woordenschat extra instructie en oefening. Dit kunt u daags voor het aanbieden van het ankerverhaal doen, maar ook bij aanvang van les 1. Terwijl u preteaching geeft aan een kleine groep, lezen de andere kinderen zelfstandig het verhaal en maken de startopdracht bij het thema (kopieermap).

Ik benoem elke les het lesdoel.

Zo doet u dat!

Volg de introductie zoals die in de handleiding beschreven staat. De introductie wordt afgesloten met het verwoorden van het lesdoel: *dit ga je leren*. Geef een voorbeeld om het lesdoel te verduidelijken en vraag ook de kinderen om een voorbeeld te geven. Volg daarna de werkwijze uit de handleiding voor instructie en oefening.

Ik geef verlengde instructie.

Zo doet u dat!

Volg in de verlengde instructie het directe instructiemodel. Dit houdt het volgende in:

- Doe hardop voor hoe u het onderwerp van de les aanpakt.
- Maak een volgende opgave samen met de kinderen, op de manier zoals u heeft voorgedaan.
- Laat de kinderen de eerste opdracht uit het taalboek maken en zie daarop toe.
- Geef een laatste aanwijzing mee, en laat de kinderen zelfstandig aan de lestaak werken.

Ik laat de zeer taalsterke kinderen anders werken.

Zo doet u dat!

Laat de zeer taalsterke kinderen de opdracht uit het taalboek alleen doorkijken. Ze begrijpen de taak en weten wat de andere kinderen oefenen. Ze kunnen nu de *Klaar?*-opdracht maken.

Daarna biedt u hen de keuze uit:

- de verrijkingstaak (V) uit het *Taalboek extra* bij de betreffende taalbeschouwingsles;
- een toepassingsles uit het *Werkboek taal* (les 16, 17 of 18).

Deze opdrachten doen vaak een beroep op creatief en productief taalgebruik.

Ik observeer tijdens de les het taal- en werkgedrag van de kinderen.

Zo doet u dat!

- Bij de lessen *Luisteren, spreken, gesprek* en *Stellen* gebruikt u de registratieformulieren (kopieermap) voor het maken van leerdoelgerichte aantekeningen.
- Daarnaast gebruikt u het observatieblad met aandachtspunten voor sociale vaardigheden (bijdrage in de groep), strategieën (leerstrategie, werken volgens plan en gebruik nieuwe media) en zelfstandig werken.

Ik eindig de les met een reflectie en gebruik deze informatie voor mijn onderwijs.

Zo doet u dat!

- In de handleiding staan bij *Reflectie* enkele proces- en productgerichte vragen. Stel deze vragen en ga na of de leerdoelen zijn bereikt. Zo nodig bespreekt u kort het schriftelijk werk of kijkt u het zelf na. Dit levert voor u informatie op voor een volgende les: wat wordt nog niet goed beheerst en verdient extra aandacht in de vorm van instructie of oefening?
- Maak een aantekening van die extra instructie. Plan de instructie: in een volgende taalles, in de differentiatieweek of in de parkeerweek.

Ik registreer na elk thema de toetsresultaten.

Zo doet u dat!

Registreer de resultaten voor de toetsen woordenschat en taalbeschouwing op de registratieformulieren in de kopieermap. Digitale registratie is ook mogelijk.

Ik differentieer na de toets.

Zo doet u dat!

Differentieer op drie niveaus:

- Kinderen die de toets goed hebben gemaakt, krijgen verrijkingstaken (V-taken uit het *Taalboek extra*).
- Kinderen die de toets voldoende hebben gemaakt, krijgen herhalingstaken (H-taken uit het *Taalboek extra*).
- Kinderen die de toets onvoldoende hebben gemaakt, krijgen instructie en begeleide oefening bij de herhalingstaken.

Ik gebruik het computerprogramma voor woordenschat om extra te oefenen.

Zo doet u dat!

Het computerprogramma maakt deel uit van het pakket *Woordenschat Extra*.